

16 Ιουλίου, 1991

[ΚΟΥΡΡΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΑΧΕΡΓΤΟΥ ΛΤΔ.,

Αιτητές,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ

ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΑΔΕΙΩΝ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 1005/88).

5 Αναθεωρητική Αρχή Αδειών — Άδεια οδικής χρήσης — Ερμηνεία και διόρθωση άδειας λεωφορείου — Έννοια, διάκριση από ανάκληση — Κρίσιμη για το επιτρεπτό της ερμηνείας η ήδη εκτέλεση της άδειας υπό ορισμένη έννοια, έστω και εσφαλμένη, και η δημιουργία πραγματικών καταστάσεων που διήρκεσαν και χρήζουν προστασίας.

10 Οι αιτητές στην παρούσα προσφυγή προσέβαλαν την απόφαση της καθ' ης η αίτηση Αναθεωρητικής Αρχής Αδειών να απορρίψει ιεραρχική προσφυγή τους κατά αποφάσεως της Αρχής Αδειών που δεν τους επέτρεπε να παίρνουν επιβάτες από τους ενδιάμεσους σταθμούς της διαδρομής του δρομολογημένου λεωφορείου τους. Κρίσιμο, στα πλαίσια της διαδικασίας, απέβη το ζήτημα κατά πόσο η επίδικη απόφαση (επί της ιεραρχικής προσφυγής) ήταν ερμηνευτική ή στην ουσία ανακλητική και τροποποιητική της αρχικής άδειας των αιτητών.

15 Το Ανώτατο Δικαστήριο, ακυρώνοντας της επίδικη απόφαση, αποφάσισε ότι:

20 (1) Είναι φανερό ότι υπήρχε ασάφεια στην άδεια των αιτητών, γύρω από το θέμα των επιβατών ενδιάμεσων σταθμών, που έχρηζε ερμηνείας ή διασαφήνισης.

25 (2) Από το Μάιο του 1984 που η Αρχή Αδειών χορήγησε την άδεια στο λεωφορείο των αιτητών μέχρι το Μάρτιο του 1987 που η ίδια Αρχή διευκρίνισε την άδεια των αιτητών, παρήλθαν περίπου τρία χρόνια, μέχρι δε την επίδικη απόφαση της Αναθεωρητικής Αρχής Αδειών (22.10.1988), τέσσερα και πλέον χρόνια. Στο μεταξύ το λεωφορείο των αιτητών κυκλοφορούσε στην πιο πάνω δια-

δρομή, επιβιβάζοντας και αποβιβάζοντας επιβάτες στις ενδιάμεσες στάσεις. Δηλαδή η πράξη (έκδοση της άδειας), έτυχε εκτέλεσεως, υπό ορισμένη έννοια, έστω και εσφαλμένη. Πουθενά δε φαίνεται, ούτε στην απόφαση της Αρχής Αδειών, ούτε και στην απόφαση της Αναθεωρητικής Αρχής Αδειών κατά πόσο οι καθ' ων η αίτηση έλαβαν υπόψη το γεγονός αυτό και κατά πόσο ερεύνησαν την πιθανότητα δημιουργίας πραγματικών καταστάσεων από την εκτέλεση της πράξεως. 5

Επίδικη απόφαση ακυρώνεται με έξοδα.

Προσφυγή. 10

Προσφυγή εναντίον της απόφασης της Αναθεωρητικής Αρχής Αδειών με την οποία απορρίφθηκε ιεραρχική προσφυγή των αιτητών εναντίον της απόφασης της Αρχής Αδειών με την οποία οι αιτητές δεν δικαιούνται να παίρνουν επιβάτες από τους ενδιάμεσους σταθμούς της διαδρομής τους. 15

N. Παπαευσταθίου, για τους αιτητές.

M. Τσιάπα (Κα.), Δικηγόρος της Δημοκρατίας Α,' για τους καθ' ων η αίτηση.

Cur. adv. vult. 20

ΚΟΥΡΡΗΣ, Δ. ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Οι αιτητές στην παρούσα προσφυγή ζητούν ακύρωση της απόφασης των καθ' ων η αίτηση που κοινοποιήθηκε στους αιτητές με επιστολή ημερομηνίας 24/10/1988, με βάση την οποία απορρίφθηκε ιεραρχική προσφυγή των αιτητών εναντίον απόφασης της Αρχής Αδειών, σύμφωνα με την οποία οι αιτητές δε δικαιούνται να παίρνουν επιβάτες από τους ενδιάμεσους σταθμούς της διαδρομής τους. 25

Τα γεγονότα της υπόθεσης είναι τα ακόλουθα: Οι αιτητές, είναι ιδιοκτήτες του λεωφορείου με αριθμό εγγραφής ΒΝ 801, που ήταν δρομολογημένο στη διαδρομή Βρυσούλλες- Λάρνακα. Με αίτησή τους ημερομηνίας 10/5/1982, οι αιτητές ζήτησαν αλλαγή του δρομολογίου του λεωφορείου τους για τη διαδρομή Βρυσούλλες-Αγία Νάπα. 30

5 Η Αρχή Αδειών στη συνεδρία της ημερομηνίας 29/7/82, απέρριψε την αίτηση των αιτητών για το λόγο ότι οι ανάγκες της διαδρομής Βρυσούλλες-Αγία Νάπα εξυπηρετούνταν με διάφορα άλλα αδειούχα οχήματα. Οι αιτητές άσκησαν ιεραρχική προσφυγή στον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων (ο Υπουργός), εναντίον της πιο πάνω απόφασης της Αρχής Αδειών.

10 Ο Υπουργός, με την απόφαση του ημερομηνίας 30/4/1984 (Παράρτημα 8) επέτρεψε την προσφυγή για το λόγο ότι η χορήγηση της αιτούμενης άδειας εδικοιολογείτο, για την καλύτερη εξυπηρέτηση της περιοχής. Ως αποτέλεσμα, η Αρχή Αδειών στη συνεδρία της ημερομηνίας 22/5/1984, χορήγησε προσωρινή άδεια για το πιο πάνω όχημα, στη διαδρομή Βρυσούλλες-Αγία Νάπα (μέσω Φρενάρους-15 Δερύνειας). Η άδεια εκδόθηκε, μετά από αίτηση των αιτητών, στο λεωφορείο τους JP 737 ως αστικό λεωφορείο, αλλά και πάλι επανεκδόθηκε στο BN 801, στις 19/7/1985, μετά από νέα αίτηση των αιτητών (Παραρτήματα 16 και 20 17). Ως αποτέλεσμα το πιο πάνω λεωφορείο ήταν έκτοτε αδειούχο αστικό λεωφορείο "στη διαδρομή Βρυσούλλες-Αγία Νάπα (μέσω Φρενάρους-Δερύνειας)", όπως αναφέρεται στην άδεια του (Παράρτημα 18).

25 Μετά από καταγγελίες ότι το πιο πάνω λεωφορείο επιβίβαζε και αποβίβαζε επιβάτες από τα ενδιάμεσα χωριά της διαδρομής του, Φρέναρος και Δερύνεια, το θέμα ήχθη ενώπιον του Δικαστηρίου Παραλιμνίου, το οποίο στις 11/12/1986 απάλλαξε τους αιτητές από τις κατηγορίες για το λόγο ότι δεν υπήρχε απαγορευτικός όρος στην άδεια τους, όπως αναφέρεται στην έκθεση του Γραφείου Τμήματος 30 Οδικών Μεταφορών ημερομηνίας 12/12/1986, Παράρτημα 20 στην ένσταση. Στην έκθεση αυτή γίνεται επίσης εισήγηση όπως κατά την ανανέωση της άδειας να κληθούν ενώπιον της Αρχής Αδειών οι ιδιοκτήτες του λεωφορείου και να τεθεί ο απαγορευτικός όρος.

35 Στα πρακτικά της συνεδρίας της Αρχής Αδειών ημερομηνίας 24/3/1987 (Παράρτημα 21), αναφέρονται τα ακόλουθα:

"56. Κυκλοφορία των αγροτικών λεωφορείων με αρ. BN 801 και ΕΑ 765.

.....

Το Τμήμα ανέφερε ότι τα δικαιώματα των λεωφορείων αυτών είναι να κυκλοφορούν επί της διαδρομής 'Άγιος Γεώργιος Βρυσούλλων-Αγία Νάπα χωρίς να αποβιβάζουν και επιβιβάζουν επιβάτες από τα ενδιάμεσα χωριά της διαδρομής τους δηλαδή της Σωτήρας, Φρενάρους και Δερύνειας. 5

Η ΑΑ διευκρινίζει τις άδειες των πιο πάνω λεωφορείων ως η εισήγηση του Τμήματος." 10

Μετά την κοινοποίηση της πιο πάνω απόφασης σ' αυτούς, οι αιτητές άσκησαν ιεραρχική προσφυγή.

Στο μεταξύ καταχωρήθηκε στο Επαρχιακό Δικαστήριο Αμμοχώστου η αγωγή αρ. 657/85, από τη "Συνεργασία Λεωφορείων Σωτήρας-Φρενάρου" εναντίον των αιτητών για αποζημιώσεις λόγω της ισχυριζόμενης παράνομης μεταφοράς επιβατών. Το Δικαστήριο με την απόφαση του ημερομηνίας 1/12/1987, αποφάνθηκε ότι εφόσο δεν επισυνάπτεται στην εκδοθείσα άδεια κατάλογος στάσεων, η άδεια πρέπει να ερμηνευτεί ότι δεν παραχωρεί δικαίωμα επιβίβασης και αποβίβασης επιβατών από το Φρέναρος και Δερύνεια αλλά καθορίζει απλώς τη διαδρομή που θα ακολουθεί το λεωφορείο. 15 20

Το Δικαστήριο επιδίκασε αποζημιώσεις στην ενάγουσα εταιρεία και εξέδωσε διάταγμα εμποδίζον τους αιτητές να επιβιβάζουν και αποβιβάζουν επιβάτες από τα αναφερόμενα χωριά. Με άλλη απόφαση του ημερομηνίας 6/6/1988, το ίδιο Δικαστήριο ανέστειλε την εκτέλεση της πιο πάνω αποφάσεώς του. 25 30

Η ιεραρχική προσφυγή των αιτητών ακούστηκε από την Αναθεωρητική Αρχή Αδειών στη συνεδρία της ημερομηνίας 27/7/1988 (Παράρτημα 30). Η Αναθεωρητική Αρχή

5 Αδειών αφού άκουσε τις απόψεις των ενδιαφερομένων που κλήθηκαν και έλαβε υπόψη της τα σχετικά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των πιο πάνω αποφάσεων του Δικαστηρίου, απέρριψε, στις 22/10/1988 (Παράρτημα 38), την ιεραρχική προσφυγή των αιτητών. Η απόφαση της Αναθεωρητικής Αρχής Αδειών κοινοποιήθηκε στους αιτητές με επιστολή ημερομηνίας 24/10/1988.

10 Είναι η θέση των αιτητών ότι η επίδικη απόφαση ισοδυναμεί στην ουσία με ανάκληση ή τροποποίηση της ήδη χορηγηθείσας σ' αυτούς άδειας, ότι με την εκδοθείσα προς αυτούς άδεια οι καθ'ων η αίτηση καθόρισαν τα χωριά Δερύνεια και Φρέναρος ως στάσεις του λεωφορείου τους και ότι σύμφωνα με τους όρους που αναγράφονται στο πίσω μέρος της άδειάς τους, και συγκεκριμένα τον όρο (γ), 15 είχαν δικαίωμα να σταθμεύουν στις στάσεις αυτές και να επιβιβάζουν ή αποβιβάζουν επιβάτες. Ισχυρίζονται επίσης ότι η Αρχή Αδειών παράνομα προέβηκε σε ερμηνεία της άδειας των αιτητών που είχε εκδοθεί από τον Υπουργό και μάλιστα χωρίς να τους δοθεί το δικαίωμα ν' ακουστούν. 20

Τέλος, είναι ο ισχυρισμός των αιτητών, ότι λανθασμένα η Αναθεωρητική Αρχή Αδειών έλαβε υπόψη, κατά τη λήψη της επίδικης απόφασης, την απόφαση του Επαρχιακού Δικαστηρίου Αιμοχώστου στην αγωγή αρ. 657/85, 25 ενώ παρέλειψε να λάβει υπόψη την απόφαση του ιδίου Δικαστηρίου σε αριθμό ποινικών υποθέσεων, με την οποία οι αιτητές απαλλάχθηκαν από κατηγορίες για παράνομη επιβίβαση και αποβίβαση επιβατών.

30 Η δικηγόρος των καθ'ων η αίτηση υπέβαλε ότι σύμφωνα με το άρθρο 8(4) του περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς Νόμου (αρ. 9/82, όπως τροποποιήθηκε) οι στάσεις λεωφορείου καθορίζονται από την Αρχή Αδειών. Στην προκειμένη περίπτωση δεν καθορίστησαν από την Αρχή Αδειών στάσεις για το αναφερόμενο λεωφορείο, και 35 η μνεία στην εκδοθείσα άδεια του Φρενάρους και Δερύνειας, έγινε απλώς και μόνο για καθορισμό της διαδρομής του.

Όσον αφορά δε τους όρους στο πίσω μέρος της άδειας, αυτοί είναι στερεότυποι και τίθενται σε κάθε άδεια που εκδίδεται, σύμφωνα με τον Κανονισμό 4(2), επί του τύπου αρ. 2 του Δεύτερου Πίνακα των Κανονισμών. Ο όρος (γ) δεν εφαρμόζεται, εκτός αν έχουν ήδη καθοριστεί στάσεις από την Αρχή Αδειών. 5

Ο ισχυρισμός των αιτητών ότι η Αρχή Αδειών δεν είχε αρμοδιότητα να προβεί σε ερμηνεία της εκδοθείσας άδειας είναι, στην προκειμένη περίπτωση, άνευ αντικειμένου, γιατί η παρούσα προσφυγή αφορά την απόφαση της Αναθεωρητικής Αρχής Αδειών, που επιλήφθηκε εκ νέου της υπόθεσης μετά από ιεραρχική προσφυγή των αιτητών και εξέδωσε την επίδικη απόφαση μετά από ακρόαση, κατά την οποία δόθηκε το δικαίωμα στους αιτητές να εκφέρουν τις απόψεις τους. 10 15

Το θέμα που εγείρεται για εξέταση είναι κατά πόσο η επίδικη απόφαση της Αναθεωρητικής Αρχής Αδειών είναι ερμηνευτική ή κατά πόσο πρόκειται στην ουσία για ανάκληση ή τροποποίηση της προηγούμενης άδειας των αιτητών. Φωτοτυπία της άδειας των αιτητών, που εκδόθηκε από την Αρχή Αδειών, κατατέθηκε στο Δικαστήριο ως τεκμήριο 1. Από το τεκμήριο αυτό φαίνεται η αφετηρία, ο χώρος εκκινήσεως και το τέρμα του αναφερόμενου λεωφορείου. Αναφέρονται επίσης τα ακόλουθα: 20

"Το πιο πάνω λεωφορείο θα κυκλοφορεί στη διαδρομή Βρυσσούλλες-Αγία Νάπα (μέσω Φρενάρους-Δερύνειας)". 25

Δε γίνεται καμιά αναφορά, ούτε σε στάσεις, ούτε σε δικαίωμα, αλλά ούτε και σε απαγόρευση επιβίβασης ή αποβίβασης επιβατών. Τέτοια απαγόρευση υπάρχει στην άδεια που είχαν αρχικά οι αιτητές για το λεωφορείο αυτό, όταν ήταν αδειούχο αγροτικό λεωφορείο στη διαδρομή Βρυσσούλλες-Λάρνακα (Παράρτημα 2 στην ένσταση). Το Επαρχιακό Δικαστήριο Αμμοχώστου, με απόφασή του ημερομηνίας 11/12/1986, απάλλαξε τους αιτητές σε ποινικές κατηγορίες εναντίον τους, για το λόγο ότι δεν υπήρχε 30 35

απαγορευτικός όρος επιβίβασης ή αποβίβασης επιβατών στην άδειά τους.

5 Εκείνο που είναι φανερό από τα πιο πάνω, είναι ότι υπήρχε ασάφεια στην άδεια των αιτητών αναφορικά μ' αυτό το θέμα, που έχρηξε ερμηνείας ή διασαφήνισης.

Στο σύγγραμμα του Στασινόπουλου "Δίκαιον των Διοικητικών Πράξεων", έκδοση 1951, στη σελίδα 384 αναφέρονται τα ακόλουθα:

10 (γ) Ερμηνεία και διόρθωσις. - Προς ανάκλησιν δεν ταυτίζεται η διά νέας πράξεως ερμηνεία και διασαφήσις της προηγουμένης, ουδέ η διόρθωσις προφανών γραφικών ή λογιστικών λαθών, υπό την αυτονόητον επιφύλαξιν, όπως μη υπό το ένδυμα της ερμηνείας ή 15 διορθώσεως επέλθη ουσιαστική μεταρρυθμισίς του περιεχομένου της ερμηνευομένης ή διορθουμένης πράξεως".

Και στη σελίδα 386:

20 "Ως προς την ερμηνείαν, παρατηρητέον ότι αύτη ανήκει κατ' αρχήν εις την εκδούσαν την ερμηνευομένην πράξιν διοικητικήν αρχήν κατά τον κανόνα *eius est interpretare cuius est condere*. Ουχ ήπτιον, ο δικαστής της αιτήσεως ακυρώσεως ωθεί τον έλεγχον της νομιμότητος της ερμηνευτικής πράξεως μέχρις εξακριβώσεως, 25 εάν το περιεχόμενον αυτής αποτελή πράγματι ερμηνείαν ή ουσιαστικήν αλλοίωσιν του περιεχομένου της ερμηνευομένης. Προκειμένου δε περί πράξεων, αίτινες έτυχον ήδη εκτελέσεως καθ' ωρισμένην έννοιαν, εκ της οποίας προέκυψαν πραγματικά καταστάσεις, διαρκέσασαι επί μακρόν και δεόμεναι προστασίας, το Συμβούλιον της Επικρατείας εδέχθη ότι δεν είναι επιτετραμμένη η ανατροπή της καταστάσεως ταύτης ούτε βεβαίως δι' ανακλήσεως, αλλ' ούτε επίσης δι' ερμηνείας, 30 έστω και αν η έννοια, υφ' ην εξετελέσθη η ερμηνευομένη πράξις υπήρξεν εσφαλμένη και έχρηξε πράγματι ερμηνευτικής διασαφήσεως." 35

Από το Μάϊο του 1984 που η Αρχή Αδειών χορήγησε την άδεια στο λεωφορείο των αιτητών μέχρι το Μάρτιο του 1987 που η ίδια Αρχή διευκρίνισε την άδεια των αιτητών, παρήλθαν περίπου τρία χρόνια, μέχρι δε την επίδικη απόφαση της Αναθεωρητικής Αρχής Αδειών (22/10/1988), 5 τέσσερα και πλέον χρόνια. Στο μεταξύ το λεωφορείο των αιτητών κυκλοφορούσε στην πιο πάνω διαδρομή, επιβιβάζοντας και αποβιβάζοντας επιβάτες από το Φρέναρος και τη Δερύνεια. Δηλαδή η πράξη (έκδοση της άδειας), έτυχε 10 εκτελέσεως, υπό ορισμένη έννοια, έστω και εσφαλμένη. Πουθενά δε φαίνεται, ούτε στην απόφαση της Αρχής Αδειών, ούτε και στην απόφαση της Αναθεωρητικής Αρχής Αδειών κατά πόσο οι καθ'ων η αίτηση έλαβαν υπόψη το γεγονός αυτό και κατά πόσο ερεύνησαν την πιθανότητα δημιουργίας πραγματικών καταστάσεων από 15 την εκτέλεση της πράξεως. Για το λόγο αυτό η επίδικη απόφαση πρέπει ν' ακυρωθεί.

Ως αποτέλεσμα η προσφυγή αυτή επιτυγχάνει και η επίδικη απόφαση ακυρώνεται, με έξοδα εις βάρος των καθ'ων η αίτηση. Τα έξοδα να υπολογιστούν από τον 20 Πρωτοκολλητή.

Επίδικη απόφαση ακυρώνεται με έξοδα.